

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 474 יום ה' 20 בנובמבר 2008

השבוע בגיליון

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

תיקון 65 לחוק עידוד השקעות הון //
ה"ב מיסוי מקרקעין - הקצאת מניות באיגוד מקרקעין.
עולה חדש ותושב חוזר ותיק זכאים להטבות גם בגין הכנסות שהופקו
בישראל !!!
מכס - סודיות בענייני מכס // אזרחי - מע"מ - חילוט ערבויות ביצוע //
מ"ה - חילוט ערבויות ביצוע - מע"מ.
קיבלו "מכת שמש" // עמלות ללא הכנסות !! // לא לפחד ממס הכנסה שלילי //
הכנס השנתי של רוה"ח // דפוס לא קל.

עדכונים מהשטח

תיקון 65 לחוק עידוד השקעות הון

שנת בחירה בתוך 90 ימים מיום פרסומו של התיקון.
♦ **תיקון תקופת ההמתנה בין שנת ההפעלה של מפעל מאושר במסלול המענקים לבין שנת הבחירה של הרחבה עוקבת.**
♦ **מתן אפשרות הודעה על שנת בחירה לקבלני משנה שהתקיימו בהם התנאים שבסעיף 18א(ג)(2) לחוק והתקנות שנקבעו מכוחו, לגבי שנות המס 2004, 2005 או 2006.**
♦ **תיקון הוראות המעבר של תיקון מס' 60 לחוק - תיקון מס' 60 לחוק נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2005, ולא ביום 1 בינואר 2005, כפי שהיה צפוי. לפיכך, תוקנו הוראות המעבר והותאמו ליום כניסתו לתוקף של תיקון מס' 60.**

♦ **ביום 16.11.08** פורסם ברשומות בס"ח 2190 **חוק לעידוד השקעות הון (תיקון 65) התשס"ט-2008** (להלן - "התיקון"). התיקון כולל מס' שינויים בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - "החוק"), כנוסחו לאחר תיקון מס' 60.
רשות המסים פרסמה הודעה המפרטת את השינויים העיקריים הכלולים בתיקון לחוק:
♦ **תיקון תקופת ההמתנה בין שנת ההפעלה של מפעל מאושר במסלול החלופי לבין שנת הבחירה של הרחבה עוקבת.**
עוד נקבע בתיקון לעניין ההודעה על שנת בחירה, כי חברות אשר שנות ההפעלה שנקבעו למפעלם המאושר במסגרת המסלול החלופי היו שנות המס 2002, 2003 או 2004, יוכלו להודיע לפקיד השומה על

ה"ב מיסוי מקרקעין - הקצאת מניות באיגוד מקרקעין

לבחון עמידתה של הפעולה בתנאי ההגדרה, או חיובה במס כפעולה באיגוד (חובת ההודעה היא רטרואקטיבית וחלה מיום 7.11.01).
מטרת הוראת הביצוע היא לקבוע מבחנים ואמות מידה לסווג הפעולה כהקצאה או "פעולה באיגוד" וכן לקבוע נהלים לטיפול בהודעות הנמסרות על הקצאה באיגוד מקרקעין. (לצפיה בה"ב פתח/י את הקישורית).

♦ **ביום 18.11.08** פורסמה **הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין מס' 9/2008 - הקצאת מניות באיגוד מקרקעין.**
בתיקון 50 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), תוקנה הגדרת "פעולה באיגוד", כך שהקצאת מניות מועטה מהגדרת "פעולה באיגוד".
תיקון מס' 55 לחוק מטיל חובת הודעה על כל הקצאה באיגוד מקרקעין, על מנת שהמנהל יוכל

הודעה לקוראי העיתון

עיתון **מס פקס - העיתון המקצועי לענייני מסים** מופץ בדוא"ל ובפקס מעל 8 שנים (!!!) לאלפי קוראים, אשר ביקשו לקבלו ואשר משתמשים בעיתון כמקור עדכני ומהימן של חומר ומידע בתחום המס. אנו משקיעים השקעה רבה בכתירת העיתון והננו מעוניינים להמשיך לשלוח אותו רק למי שמפיק ממנו תועלת.

אם הנך מקבל את העיתון באמצעות מערכת **מס פקס** וברצונך שנסיר אותך מרשימת התפוצה שלנו - בכל עת הנך רשאי לשלוח אלינו הודעה באמצעות הקשה על קישורית זו: del@goldmanbarone.co.il או לשלוח אלינו מייל, עם פרטיך, לכתובת הדוא"ל הנ"ל או להודיעו שהינך מבקש להפסיק לקבל את העיתון בהודעה, עם פרטיך, לפקס: 03-6966744.

עולה חדש ותושב חוזר ותיק זכאים להטבות גם בגין הכנסות שהופקו בישראל !!!

טארק דיביני, רו"ח ועו"ד - משרד BDO זיו האפט

השנים לעניין ההטבות בסעיף המוענקות לעולה חדש ולתושב חוזר וותיק.

◆ הטבות במס כמומחה חוץ/מרצה אורח בשנת ההסתגלות

אף כי הרפורמה מתייחסת בעיקרה להטבות מס שונות לעולה חדש ולתושב חוזר ותיק ביחס להכנסות שהופקו מחוץ לישראל, ייתכן כי יחיד במעמד של עולה חדש או תושב חוזר ותיק יוכל ליהנות מהטבות במס גם בגין הכנסות מסוימות שהופקו בישראל, באותה שנת ההסתגלות.

כך לדוגמא, בתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות שהייה לתושבי חוץ), התשל"ט-1979 (להלן - "התקנות") נקבע כי "מרצה אורח" או "מומחה חוץ" זכאי לנכות בשל התקופה שבה שהה בישראל, אך לא יותר מאשר עד תקופה של שנים עשר חדשים, מהכנסות שהוא מקבל בעד הוראה, מחקר או מתן שירות את ההוצאות להלן:

א. סכום שהוציא בעד לינה או דמי שכירות ששילם בעד דירה ששכר בישראל- ובלבד שהגיש מסמכים או קבלות לאימות אותן הוצאות להנחת דעתו של פקיד השומה;

ב. סכום שלא יעלה על 280 ₪ (נכון לשנת 2008) שהוציא בעד ארוחות בשל כל יום שהייה בישראל. לעניין זה, "מרצה אורח"- פרופסור או מורה תושב חוץ שהוזמן מחוץ לישראל והמקבל תמורה בעד הוראה או מחקר במוסד להשכלה גבוהה לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;

"מומחה חוץ" - תושב חוץ שנתקיימו לגביו כל אלה:
א. הוא שוהה בישראל או באזור כדן;
ב. הוא הוזמן מחוץ לישראל בידי תושב ישראל שאינו קבלן כוח אדם או מתווך כוח אדם, כדי לתת שירות לאותו תושב ישראל בתחום שבו יש לתושב החוץ מומחיות ייחודית;

ג. בכל תקופת שהותו בישראל או באזור הוא הועסק או נתן שירות בתחום מומחיותו הייחודית;
ד. בעד שירותו כאמור שולמה לו תמורה חודשית בסכום העולה על 11,300 שקלים חדשים (נכון לשנת 2008).

◆ מכל האמור לעיל יוצא, כי עולה חדש או תושב חוזר ותיק אשר הודיעו על שנת ההסתגלות והם נחשבים, לעניין פקודת מס הכנסה, כ"תושבי חוץ" בשנה הראשונה לעלייה/חזרה לישראל, זכאים ליהנות, בין היתר, מניכויים מיוחדים כאמור בתקנות. זאת אם וככל שהם עומדים בתנאים לעיל.

להמחשת העניין אציין, כי מרצה שעזב את ישראל והיה לתושב חוץ במשך חמש שנים רצופות, וחזר לישראל בשנים 2007-2009 בשל קבלת הזמנה ממוסד להשכלה גבוהה בישראל, ייתכן ויוכל לנכות מהכנסתו החייבת במס סכום חודשי של כ- 8,400 ₪ (280 ליום * 30 ימים), בנוסף להוצאות שכר הדירה. אם נניח לצורך הדוגמא כי הוא משלם דמי שכירות של 3,600 ₪ לחודש, הרי שבפועל הוא לא יצטרך לשלם מס בישראל עד למשכורת של 12,000 ₪ לחודש.

◆ כחלק מאירועי שנות ה-60 למדינה, החליטה ממשלת ישראל להנהיג רפורמה רחבה המעניקה הטבות והקלות במס לעולים חדשים ולתושבים חוזרים. הרפורמה גובשה על ידי משרד הקליטה ורשות המסים, ומטרתה המוצהרת הינה "לעודד עלייה לישראל ולהשיב הביתה מאות אלפי ישראלים החיים בחו"ל, תוך הסרת חסמי מס משמעותיים".

ביום 16.9.2008 פורסם ברשומתו תיקון 168 לפקודת מס הכנסה אשר מרחיב את היקף ההקלות המוענקות לעולים חדשים ולתושבים חוזרים ותיקים לגבי הכנסותיהם ממקורות מחוץ לישראל. לצד הרחבות אלה צומצמה משמעותית הזכאות למעמד של "תושב חוזר" רגיל.

ככלל, תחולתה של הרפורמה הינה רטרואקטיבית מיום 1.1.2007. עם זאת, נקבעו לא מעט הוראות מעבר והוראות שעה לשנים 2007-2009.

◆ הוספת מעמד "תושב חוזר ותיק"

אחד התיקונים העיקריים במסגרת הרפורמה הינו הוספת מעמד מיסויי חדש: "תושב חוזר ותיק". מעמד זה מעניק לתושב החוזר הותיק הטבות זהות להטבות הניתנות לעולה חדש.

בגדר "תושב חוזר ותיק" ייחשב מי שחזר והיה לתושב ישראל לאחר שהיה תושב חוץ, במשך עשר שנים רצופות לפחות.

עם זאת ועל מנת לעודד חזרתם של ישראלים במסגרת מבצע הקליטה לשנת ה-60 למדינה נקבע, כהוראת שעה, כי לגבי תושב חוזר שחזר ארצה והפך לתושב ישראל לצרכי מס בשנים 2007-2009, הוא ייחשב ל"תושב חוזר ותיק" ויזכה להטבות במס הניתנות למעמד זה, אף אם היה תושב חוץ במשך 5 שנים רצופות בלבד טרם חזרתו (במקום 10 שנים).

◆ שנת ההסתגלות

בסעיף 14(ב)(1) לפקודה נקבע מסלול ההסתגלות/התאקלמות על מנת להקל על העולה החדש והתושב החוזר הותיק בקבלת ההחלטה להגר לישראל. מסלול זה מאפשר לעולה חדש ולתושב חוזר ותיק לבחור שלא להיחשב כתושב ישראל לצרכי מס בשנה הראשונה לעלייתו/חזרתו לישראל. לאחר תקופת ההסתגלות זו, יוכל היחיד לקבל החלטה מושכלת לגבי בחירת מקום מושבו.

למסלול זה יתרונות רבים, ובין היתר האפשרות שלא להתחייב במס בגין הכנסותיו ממקורות זרים בשנה הראשונה, וכן האפשרות לוותר על ההחלטה לחזור/לעלות לישראל, וזאת בלי להפסיק את מירוץ השנים בהם נחשב כתושב חוץ במידה ויבקש לחזור לישראל במועד עתידי כלשהו. מסלול כאמור מצריך דיווח בתוך 90 יום ממועד העלייה/חזרה בטופס מיוחד. כהוראת שעה נקבע כי עולה חדש ותושב חוזר ותיק שעלה/חזר לפני פרסום הרפורמה חייב להגיש את הדיווח תוך 90 יום מפרסומה ברשומות.

סעיף 14(ב)(2) לפקודה - כנוסחו לאחר הרפורמה- קובע חריג ולפיו יחיד שהודיע על בחירתו בשנת ההסתגלות כאמור, תבוא שנת ההסתגלות במניין

העיתון המקצועי לענייני מסים

סודיות בענייני מכס

בר"ע 394/08 מנהל המכס ומע"מ נ' טכנוטייר בע"מ ואח'

המס שהוטל על צד שלישי, שאינו צד להליך המשפטי. בשאלה זו טרם נפסקה הלכה. בית המשפט העליון הכיר בזכותו של נישום לעיין במסמכים הנוגעים לחיוב המס שלו (להוציא תרשומות והתכתבויות פנימיות), וזאת כל אימת שהצורך בעיון מתעורר במסגרת הליך משפטי בינו לבין רשות המסים (רע"א 291/99 ד.ג.ד. אספקת אבן ירושלים נ' מנהל מס ערך מוסף), אך הלכה דומה לא נפסקה לגבי עיון של הנישום במסמכים הנוגעים לחיוב המס של צד שלישי שאינו צד להליך.

◆ באשר לקביעה למחוק את זהותם של יבואנים אחרים, הצדדים חלוקים גם באשר להיקף המחיקה, כאשר המדינה סבורה, שהדבר כולל גם מחיקת פרטים שעל הטובין, כגון, סיווג, מועדי יבוא, וכיוב', אשר עלולים להביא לגילוי זהות היבואן עצמו. עצם קיומה של מחלוקת כזאת חושפת קושי בהחלטת בית משפט קמא. השימוש בנוסחה הכללית: "בכפוף למחיקת כל פרט מזהה", ייתכן רק כאשר היקף אותם "פרטים מזהים" אינו שנוי במחלוקת. לעומת זאת, כאשר הצדדים חלוקים ביניהם באשר לסיווג עצמו של הפרטים, וכל אחד מהם רואה באופן שונה את היות מידע כזה או אחר הנכלל במסמכי הוועדות בבחינת "פרט מזהה", ממילא הימנעות בית המשפט מפירוט המידע שיימחק הופכת את החלטתו לבלתי-ישימה, באופן המחייב התדיינות והכרעה נוספת כתנאי ליישום ההחלטה.

◆ המחלוקת בתיק זה דומה למחלוקת העומדת בפני ביהמ"ש העליון ברע"א 10144/06 מדינת ישראל נ' פרמה גורי בע"מ. גם שם נתבעה המדינה להשיב מס קניה שלטענת היבואן שולם על ידו בגין סיווג בלתי-נכון של המוצר המיובא; וגם שם ביקש היבואן התובע לקבל מידע באשר לסיווג מוצרים של יבואנים אחרים. במצב הדברים ולנוכח המשמעות הבלתי-הפיכה העשויה להיות נודעת לגילוי מסמכים בעניינו של צד שלישי, אין מקום להתיר את גילוי המסמכים שבמחלוקת בטרם הוכרעה הסוגיה בבית המשפט העליון. הכרעתו של בית המשפט העליון בטענות אלה ודאי שעשויה להשליך במישרין על בחינת טענות הצדדים בהליך שלפנינו לגבי גילוי המידע המתייחס ליבואנים אחרים תוך השמטת פרטיהם המזהים. מטעמים אלו הערעור מתקבל באופן שבו לא יותר הגילוי במסמכים, אלא אם בית המשפט העליון יכריע בסוגייה אחרת.

תוצאה:

◆ ערעור המדינה התקבל.

ניתן ביום: 10.11.08

ב"כ המדינה: עו"ד מפרקליטות מחוז ירושלים

ב"כ המשיב: עו"ד ג. נדל

◆ המשיבות הגישו לבימ"ש השלום תביעה נגד המדינה להשבת מס קניה אותו שילמה. במסגרת התביעות הגישה המשיבה 1 בקשה לגילוי מסמכים נוספים ולמתן תשובות נוספות לשאלון. בין היתר, נתבקשו פרוטוקולים של ועדות מסים עקיפים שדנו בעניינה של המשיבה, ואשר היה בהם כדי לגלות מידע על עסקים אחרים. המדינה התנגדה לבקשה בטענות שונות ובין היתר בטענה, כי מדובר בחומר חסוי על פי דין, ושמיילא, יש קושי למחוק את כל הפרטים המזהים של יבואנים אחרים מתוך הפרוטוקולים, וההשקעה שתושקע בעבודת המחיקה הינה רבה. בית משפט השלום פסק, כי על המדינה להציג את הפרוטוקולים, חרף ההשקעה שיש להשקיע בעבודת המחיקה, דבר אשר יובא לידי איזון בפסיקת הוצאות שיוטלו על המשיבות.

◆ לטענת המדינה: החיוב שהוטל עליה לחשוף בפני המשיבות פרוטוקולים והחלטות בהם נדונו חיובי מס של נישומים אחרים, יגרום להפרת חובת הסודיות המוטלת עליה בסעיף 19 לחוק מס קניה (טובין ושירותים) תשי"ב-1952. חובת סודיות זו נועדה על פי הפסיקה הן לטובת הנישום (על מנת להגן על פרטיותו ולמנוע את גילוי סודותיו העסקיים) והן לטובת המדינה (על מנת לאפשר גביית מס אמת בלא שמוסר המידע יחשוש מפני חשיפתו). תכליות אלה יסוכלו אם יתאפשר למשיבות לעיין במסמכים הנוגעים לחיובי מס של נישומים אחרים. חובת הסודיות תופר גם אם יימחקו מההחלטות ומהפרוטוקולים שמות היבואנים אליהם הם מתייחסים וכן כל פרט מזהה אחר של אותם יבואנים. כך, באשר מספר היבואנים בהם מדובר מצומצם ביותר, והמוצרים המיובאים על ידם הנם ספציפיים.

◆ לטענת המשיבות: המסמכים שבמחלוקת מכילים מידע רלוונטי ביותר להוכחת טענתן בכתבי התביעה. מאחר שידוע למשיבות, כי ועדות מסים עקיפים העניקו ליבואנים של חלקי מזגנים פטור מתשלום החסר, וזאת לנוכח חוסר הוודאות ששרר במשך מספר שנים בנוגע להיקף התחולה ולפרשנות של תיקון 31, הרי הפרוטוקולים וההחלטות של דיוני אותן ועדות יאפשרו להן להוכיח, כי גם הן עונות על התנאים הקבועים בחוק להענקת הפטור.

ביהמ"ש המחוזי בירושלים – כב' השופט מ. סובל:

◆ גילוי מסמכים שעניינם חיוב מס של נישום פלוני, במסגרת התדיינות משפטית בין רשות המס לבין נישום אלמוני, הנו מהלך שאינו נקי מקשיים משפטיים ושחוקיותו אינה מובנת מאליה. הבעייתיות נובעת בראש ובראשונה מחובת הסודיות המיוחדת והמוגברת המוטלת על רשות המסים. סמכותו של בית המשפט הן בהליך מכוח חוק מסים להתיר גילוי מידע המצוי ברשותה של רשות המסים, עדיין אינה מחייבת מתן צו גילוי בכל מקרה, ובמיוחד כאשר נדרש עיון במסמכים שעניינם חיוב

חילוט ערבויות ביצוע - מע"מ
בש"א 7794/07 ליאר חברה לבניין בע"מ ואח' נ' ירון ישעיהו בע"מ ואח'

◆ סעיף 2 לחוק מע"מ קובע, כי כל עסקה בישראל חייבת בתשלום מע"מ, לפיכך, בהעדר עסקה אין חבות במע"מ. ביטול העסקה אינו דווקא באי קיומה מלכתחילה, אלא די בכך שאחד הצדדים לעסקה אינו מקיים את החבות המוטלת לפתחו, על מנת לקבוע, כי העסקה לא יצאה לפועל. הדרך המתאימה לתיקון חיוב, היא שכיוון שחשבונית מע"מ ניתן להוציא רק כנגד עסקה, הרי שבהיעדר עסקה, כמובנה בחוק מע"מ, אין להוציא חשבונית נגדית, אלא תעודת זיכוי כנגד התשלום שהועבר.

◆ אחת התכליות של חוקי המס הינה תשלום מס אמת. ולכך התייחס בית המשפט. כמו כן, שומת המס נקבעת על פי מהותה של העסקה ולא על פי הדרך שבה בחרו הצדדים להציגה. יוצא אפוא, כי לשם הכרעה בסוגיה דנן יש לקבוע את מהותה של העסקה ויש לבחון אימתי משולם מס אמת.

◆ הסוגיה אשר עמדה להכרעה הינה האם מעשה חילוט הערבויות, הינו בגדר הקטנת העסקה אשר נכרתה בין החברות לבין המשיבות, ולפיכך זכאיות הן להוציא תעודת זיכוי בגין סכום החילוט, או שמא חילוט הערבויות הינו פיצוי נזקי ולפיכך, אינו בגדר 'עסקה' על פי חוק מס ערך מוסף. הבדיקה במקרה זה היא פרטנית, לפי מספר פרמטרים האם ישנה כאן עסקה או לאו. הפרמטרים אותם בדק כב' בית המשפט הינם היקף העסקה, ביצוע העבודה ותשלום התמורה.

◆ לאחר בחינת העסקה, לשון החוזה ועמדות הצדדים, קבע בית המשפט, כי התמורה ששולמה בגין העסקה נועדה אף לתיקון הליקויים וביצוע עבודות הבדק, עבודות אשר לא בוצעו על ידי החברות, והמשיבות שכרו בעלי מקצוע אחרים לביצועם. כמו כן, המשיבות לא חלקו על כך, שכספי הערבויות חולטו לצורך ביצוע התיקונים ואף שימשו לכך בפועל. כל עוד לא חולטה הערבות הבנקאית אשר אינה מהווה חלק מן התמורה החוזית, כספי הערבות שייכים למוציא הערבות, ולפיכך, חילוט הערבויות מהווה, מבחינה מהותית, הקטנת העסקה. מאחר שהחברות המבצעות לא ביצעו את מלוא העבודות, והמשיבות נדרשו לבצען בעצמן או באמצעות קבלן אחר, הרי שעל ידי חילוט הערבויות הוקטנה למעשה התמורה ששולמה לחברות המבצעות. לכן, התיר בית המשפט לכונס הקבוע, להוציא תעודת זיכוי בהתאם לסכום אשר חולט.

תוצאה:

◆ הבקשה התקבלה.

ניתן ביום: 12.11.08.

ב"כ המשיבים: עו"ד מ. קניאל ופרקליטות מחוז י-ם אזרחי.

◆ ביום 21.7.1997 התקשרו החברות ירון ישעיהו בע"מ וגאולת הכרך בע"מ (להלן: "המשיבות" או "היזמות") עם החברות ליאר – חברה לבניין בע"מ, סים – מאן חברה לבניין בע"מ ויהודה מזרחי תכנון ביצוע פיקוח מבנים בע"מ (להלן: "החברות" או "פרויקט הכפר") בקרית ביאליק.

תמורת הסכום המוסכם, התחייבו החברות המבצעות לבצע את מלוא עבודת הבניה ואת תיקוני שנת הבדק ואחריות לאחר סיום הבניה. כמו כן, במסגרת החוזה, על מנת להבטיח את קיום התחייבויותיהן, מסרו החברות המבצעות לידי המשיבות שתי ערבויות ביצוע ושתי ערבויות טיב.

החברות המבצעות קיבלו מהיזמות את מלוא התמורה המוסכמת, אולם בשל קשיים אליהן נקלעו לא קיימו את מלוא ההתחייבויות החלות עליהן על פי החוזה. בנוסף טוענות המשיבות, כי מלבד הצורך להשלים את הבניה ואת תיקוני הבדק, הן נאלצו להתגונן בתביעות משפטיות שהוגשו על ידי דיירים, לפצות דיירים שונים ועוד הוצאות נוספות העולות על סכום הערבות שחולטה.

המבקשות טוענות, כי הערבויות חולטו לשם ביצוע העבודות אשר החברות קיבלו את תמורתן אולם לא ביצעו אותן. לפיכך, מדובר בפועל בהקטנת העסקה ועל כן זכאיות החברות לקבל חשבונית מס כנגד הסכומים שחולטו. כמו כן, על פי תקנה 5 לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, סכום הערבות הינו חלק ממחיר העסקה. לתשובת התגובת המשיבות צירפו המבקשות את חוות דעתו של עו"ד יעקב קסטל.

המשיבות טוענות, כי הן לא ביצעו מול החברות כל "עסקה" כהגדרתה בחוק, ולפיכך אין עליהן חבות לשלם מע"מ. לדבריהן, כספי הערבויות אינן בבחינת תמורה ששולמה להן בגין עסקה, אלא פיצוי כספי בגין הפרת חוזה. פיצוי זה אינו חייב במע"מ.

עמדת רשויות המס הינה, כי מדובר במחלוקת עובדתית, ואם יכריע בית המשפט, כי מדובר בתמורה או החזר תמורה עבור עסקה כמשמעותה בחוק, הרי שיש לקבל את טענתו של המבקש. אולם, אם יוכרע, כי מדובר בפיצוי מוסכם בגין הפרת חוזה, הרי שאין חובת תשלום מע"מ בגין הפיצוי.

ביהמ"ש המחוזי בירושלים, כב' השופט י. שפירא:

◆ כפי שעולה מעמדות הצדדים, עיקרה של המחלוקת בשאלת סיווגם של הכספים המתקבלים מחילוט הערבויות, אולם שלא כעמדת רשות המיסים, אין זו שאלה עובדתית גרידא, אלא שלובה היא במחלוקת משפטית.

◆ כב' השופט מחלק את פסק הדין לשניים. בחלקו הראשון הוא בוחן את הרקע החוקי להגדרת עסקה ומנתח מתי ישנו ביטול עסקה ומתי ישנו תיקון עסקה, וכן כיצד מתקנים עסקה.

העיתון המקצועי לענייני מסים

חיוב בהפקדת ערובה להבטחת הוצאות משפט בש"א 15811/08 פקיד שומה חולון נ' רשת מסעדות שווארמה בע"מ

הוצאותיו אם תידחה התביעה. לעומת זאת, חברה המבקשת לערער כחוק כנגד דחיית השגתה על שומת המס, אותה זכות הערעור אינה מגלמת בתוכה רק את זכותה לגשת לערכאות המשפט, אלא בראש וראשונה את זכותה המובנית עפ"י דין למצות הליכי הבחינה והבירור של השומה שהוצאה כנגדה ע"י הרשות. בהקשר דברים זה, התניית זכות הערעור על דחיית ההשגה בהפקדת ערובה, כמוה למעשה [או לפחות להלכה] כהתניית עצם זכות ההשגה על השומה בהפקדת ערובה.

ביהמ"ש סבור ככב' השופט אלון, כי הודעת הערעור, ולו בהקשר של שאלה זו, של פתיחת דלתו של בית המשפט, בהיבט של חיוב חברה בהפקדת ערובה, אינה שקולה ל"תביעה".

מימוש זכות נועד להגן על תכלית או מטרה שביסוד הזכות. עמידה על זכות הערעור אינה צריכה הסבר, זכותו של הנישום להעמיד למבחן את שקול דעת המשיב שעה שקבע את שומתו, היא זכות שאינה צריכה הוכחה. זוהי זכות טבעית של אדם במדינה דמוקרטית ליברלית להעמיד את שקול דעת הרשות המבצעת לביקורת (שיפוטית, עיתונאית- ציבורית). זכות ערעור מס היא גם פועל יוצא של אדם לקנינו. **אולם**, משעה שעמידה זו נעשית רק משום קיומה של הזכות ולא לשם תכלית שלשמה נועדה או אף שלא לשם כל תכלית, השאלה האם מימוש הזכות עלול לפגוע בזכותו של צד אחר, קרי, המשיב ובעקיפין, בכלל ציבור משלמי המסים, הופכת יותר אקוטית.

כאשר החברה ריקה מנכסים, היא חברת מעטים, אינה פעילה עיסקית, אין נושים מלבד המשיב, כאשר מי שעומד למעשה מאחורי ההליך הם בעלי מניותיה או בעלי השליטה בה, כאשר ברור ברמת ודאות גבוהה, כי אם ידחה הערעור בחלקו או כולו, לא ניתן יהיה לגבות את חוב המס, לא כל שכן את הוצאות המשפט ככל שייפסקו, דומה כי במקרה זה יש מקום לדרוש מהחברה, ליתן ערובה להבטחת תשלום הוצאות המשיב.

יתכן, כי בראיה מערכתית, יכול היה המשיב במקרים מעין אילו, לשקול שמא עדיף למקד את מאמציו בנישומים ברי יכולת תשלום ולא לגדוש את בתי משפט של מסים, הגדושים ממילא והדברים ידועים, בתיקים תיאורטיים.

תוצאה:

◆ הבקשה התקבלה.

ניתן ביום 4.11.08

ב"כ המבקש: מ. פורת, עו"ד.

ב"כ המשיבה: י. צוברי, עו"ד.

◆ למשיבה, חברה בע"מ שעיסוקה בממכר שווארמה ובשרים בסגנון טורקי, הוצא צו (שומה) לשנת המס 2001, עליה הוגש הערעור בתיק העיקרי. אין חולק, כי המשיבה כיום אינה פעילה, אין ברשותה נכסים ואינה מנהלת כל פעילות עסקית. בנסיבות אלו מבקש פקיד השומה, כי בית המשפט יורה למשיבה להפקיד ערובה לתשלום הוצאותיו בהליך זה, ככל ויפסקו לטובתו.

בימ"ש מחוזי ת"א - כב' הש' מגן אלטוביה:

◆ המבקש תומך את בקשתו בשני דברי חקיקה: תקנה 519 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1948 ("תקנה 519 לתקסד"א"), וסעיף 353 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("סעיף 353 לחוק").

◆ שני דברי החקיקה אינם שקולים זה לזה. תקנה 519 לתקסד"א, העוסקת בכל תובע בהליך אזרחי, מאפשרת אמנם לבית המשפט שיקול דעת רחב, אך **"במסגרת השיקולים המנחים להפעלת שיקול-דעתו של בית-המשפט בהטלת ערובת הוצאות, פועל, בראש ובראשונה, השיקול כי אמצעי זה יופעל לעתים נדירות ובנסיבות חריגות בלבד"** (רע"א 2808/00 סופרסל בע"מ נ' אורי ניב, פ"ד נד(2) 845 (2000)).

◆ מנגד, בסעיף 353 לחוק החברות (גלגולו של סעיף 232 לפקודת החברות), העוסק בחברה שאחריות בעלי מניותיה מוגבלת, **"קיימת חזקה שיש מקום לחייב חברה במתן ערובה להוצאות, אלא אם כן קיימים, בנסיבות הענין טעמים לסתור"** (רע"א 544/89 אויקל תעשיות (1985) נ' נילי מפעלי מתכת בע"מ, פ"ד מד(1) 647 (1990); רע"א 3274/92 מיכאל סרוסי נ' י.ע.ף. קידום מכירות בע"מ, פ"ד מז(2) 192 (1993)). הכלל הוא אפוא, שיש לחייב את החברה התובעת בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות הנתבע, ואילו מתן פטור מהפקדת ערובה כאמור, ייעשה במקרים חריגים בלבד (בש"א (ת"א-יפו) 14284/06 רז-גל חברה לבנין בע"מ נ' יעקב (ג'ק) קאופן בע"מ, (פורסם בנבו), ניתן ביום 31.8.06).

◆ הנושא זכה לדיון והנמקה בהחלטתו של כב' השופט אלון בהחלטתו בעניין חברת א.א. קהירי לבניין ופיתוח בע"מ - בהינתן הבחנה מהותית ובסיסית זו שבין **"תביעה אזרחית"** המוגשת ע"י חברה לבין ערעור המוגש ע"י חברה עפ"י סעיף 83 לחוק מע"מ [או לפי ס' 153 לפקודת מ"ה] יש לצמצם הפרשנות להיגד **"תביעה"** שבס' 353 לחוק החברות, באופן בו, לא ייכלל בו ערעור המוגש ע"י חברה כנגד דחיית השגתה על שומת המס שהוצאה לה. הוראת ס' 353 א' הנ"ל, מבטאת איזון שאיזון המחוקק בין זכות החברה-התובעת ל"יומה בביהמ"ש", לבין זכותו של הנתבע להבטחת

לא לפחד ממס הכנסה שלילי

על פי הודעת רשות המסים, בפרויקט ראשון מסוגו ישתפו פעולה רשות המסים, חברת אגם מהל"ב המפעילה את תוכנית "אורות לתעסוקה" באזור נצרת ועמותת "ידיד" המפעילה מרכזי זכויות בקהילה, במטרה לסייע לתושבי נצרת, נצרת עילית ועין מאהל, לממש את זכותם לקבלת מענקי "מס הכנסה שלילי" מהמדינה. במסגרת שיתוף הפעולה, ידריכו נציגים בכירים של רשות המסים את מתנדבי עמותת "ידיד" ואת יועצי התעסוקה של אגם מהל"ב בכל הנוגע לפרטי הזכאות והדרכים לבדיקה באמצעות הכלים המופיעים באתר רשות המסים. אנשי אגם מהלב ועמותת "ידיד", שיעברו את ההכשרות, יעזרו למשתתפי תכנית אורות לתעסוקה ולתושבי האזור לברר את זכאותם ולהדריך אותם כיצד לבצע את תהליך בקשת המענק בסניפי רשות הדואר. זאת לאור בדיקות שביצעה עמותת "ידיד", מהן עולה, כי חלק מהזכאים למענק אינם מבקשים אותו מכיוון שהם חוששים מיצירת קשר עם רשות המסים גם אם מדובר בקשר המוביל לקבלת כספים ולהגדלת ההכנסה הפנויה.

הכנס השנתי של רה"ח

על פי הודעת לשכת רה"ח בישראל, הכנס השנתי של הלשכה יתקיים בין התאריכים 25-26.1.09 במרכז האירועים והקונגרסים "אוניו", קרית שדה התעופה. הכנס יתמקד בסערה הפיננסית הפוקדת את העולם המחייבת אותנו לבחינה מחודשת של כל המוסכמות והערכים עליהם גדלנו והתחכנו. כעת, עלינו לחפש אחרי פתרונות שבראש ובראשונה יביאו לייצובם ולחזוקם של יסודות המשק. הכנס ינסה לבחון באופן רחבי ומעמיק איך כל הגורמים המובילים: הרגולטורים, המנהלים ובעלי השליטה חושבים לחזק את היציבות הפיננסית במשק. תוכנית מפורטת תשלח לחברים בדואר בהמשך.

דפוס לא קל

השופטת ורדה אלשייך מבימ"ש המחוזי בת"א, מינתה מפרק זמני לחברת "דפוס קל" מת"א. בכך נעתרה אלשייך לבקשתם של כ-25 מעובדי הדפוס שביקשו למנות מפרק לבית הדפוס, כיוון שלטענתם לאחרונה נכנסה החברה לקשיים כלכליים שכתוצאה מהם לא שולמה לעובדים משכורת חודש אוקטובר. לטענת העובדים החוב כלפיהם נאמד בכמיליון ₪.

קיבלו "מכת שמש"

השבוע נערך מבצע ביקורת "מכת שמש" בקרב עוסקים רשומים בענף מרכיבי דודי שמש ודודי חשמל. 8 צוותים של מבקרים ממשרדי מע"מ נתניה, מע"מ חדרה, מע"מ פתח תקווה ועובדי אכיפה ערכו את הביקורות. הביקורת כללה ביקור בעסק במהלכה נבדקה עמידה בהוראות ניהול פנקסים, סקירת מאזני בוחן וכרטיסות מע"מ, עסקאות ותשומות וכן בדיקת רישום קניות. כמו-כן, המבקרים הגיעו למשרדי המייצגים ומהם אספו תיעוד חוץ וכרטיסות עוסקים. כהכנה למבצע "מכת שמש" התקבלו מספיק דוודים כרטיסי חו"ז של מרכיבי הדוודים שנבדקו במטרה לערוך בדיקה צולבת של רישום הקניות בספרי העוסקים המבוקרים. בבדיקת כרטיסי הקניות של העוסק מול הכרטיסים שהתקבלו מהספקים, נמצא, כי אצל כ-25% מהעוסקים יש חשד להעלמת קניות. העוסקים הללו התבקשו להמציא את פנקסי החשבונות והספרים, לצורך העמקת הביקורת בתיקיהם.

עמלות ללא הכנסות !?

בימ"ש השלום בת"א שחרר השבוע (18.11.08) תחת מגבלות את דוד הררי, 38 ממודיעין ואת זאב וייס, 47, מבת ים, החשודים באי דיווח לשלטונות המס על עמלות, בסכום המוערך במאות אלפי ₪, שקבלו תמורת סיוע ללקוחות שונים לקבלת אשראי ממוסדות כספיים. על פי הודעת רשות המסים, ביחידה הארצית לחקירות ומודיעין שטח וחקירות נתקבל מידע לפיו, החשוד, הררי, מסייע לאנשים המצויים בקשיים כלכליים לקבל אשראי ממוסדות פיננסיים בנקאיים וחוץ בנקאיים כאשר בגין כל פעולה כאמור נגבית עמלה בגובה של אלפי ₪ מכל לקוח. על פי הודעת רשות המסים, מהחקירה עולות ראיות לכאורה, כי החשודים איתרו, על ידי פרסומים בעיתונות, לקוחות פוטנציאליים אשר נזקקו לקבל אשראי בבנקים וסייעו להם בפתיחת חשבון בבנק ובקבלת הלוואות, מסגרות אשראי וכרטיסי אשראי בהיקף כולל המוערך בשלב זה בכ- 8 מיליון ₪. בתמורה לכך, קיבלו החשודים עמלות, בהתאם למידת הקושי בפתיחת החשבון, בגובה של 8% - 12% מסך האשראי שהתקבל - הכנסות הנאמדות במאות אלפי ₪ בשנות המס 2007 - 2008.

מס פהס מערכת ושיווק: רוך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / ניסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת ניליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.